

Haziran'15 Raporu

Giriş

Çeçen-Rus savaşlarının bir aşamasından sonra İslami referansları daha da baskın hale gelen Çeçen direnişinin önemli bir kısmı belli bir aşamadan sonra El-Kaide'ye bağlılığını beyan edip, Kafkasya Emirliği adını almıştı. Önceleri, özgürlükçüler ve Rusya yanlıları olarak ayrılan ana akım Çeçen siyaseti böylelikle üç farklı fraksiyona bölünmüştü. Çeçen Cumhuriyeti İçkerya'nın diasporada yaşayan temsilcileri, bu grubun içinden çıkıp Kafkasya Emirliği'ni kuran kadrolar ve Rusya yanlısı Kadırov yönetimi.

Geçtiğimiz aylarda emirlik içinden peşi sıra gelen IŞİD'e bağlılık açıklamalarının ardından Kafkasya Emirliği bir açıklama yayınlayıp iddiaları reddetmiş, emirlikten ayrılanları "fitne" çıkarmakla suçlamıştı. Bu açıklamaya rağmen Kafkasya Emirliği içinden IŞİD'e katılımlar devam etti.

Bugün artık dördüncü bir aktörden bahsediliyor Kafkasya'da: IŞİD. Bu konu ile ilgili haber, yorum ve analizlerimiz oldu Haziran ayında. Konu yakın geleceğin en sıcak meselesi olmaya devam edecek.

Bir diğer önemli gelişme Rusya'da düzenlenen Helal Ürün pazarı. Önemi, son dönemde sıkça dillendirilen Rusya'da artan Müslüman nüfus oranının önemli bir göstergesi olmasından kaynaklanıyor.

Türkiye'deki Kafkas toplumunu ilgilendiren önemli bir gelişme ise Medet Önlü suikastinde yaşandı. Cinayetin azmettiricisi olarak aranan Mehmet Akif Cömert sahte kimlikle yakalandı. Dava dosyasına göre Cömert, cinayetin azmettiricilerinden Rus asıllı Ruslan Ezbulatov'u tetikçi Murat Aluç ile tanıştıran kişi. Medet Önlü'nün ailesi cinayetin Suriye'de devam eden iç savaş ile ilgili olabileceği kanaatinde.

Diğer bir haber ise bağımsız Çerkes adayların, 7 Haziran seçimlerinde aldıkları oylar.

Bununla birlikte, önemli gördüğümüz irili ufaklı pek çok haber. Haziran raporumuz hazır.

Hazırlayan:

Cihat TUĞAN

© Ajans Kafkas

İÇİNDEKİLER

Giriş.....	1
RUSYA.....	3
Rusya’da Büyüyen Helal Ürün Pazarı.....	3
AİHM’den Rusya’ya Mahkumiyet.....	4
KAFKASYA.....	5
ABHAZYA.....	5
Rusya Abhazya Tren Seferleri Başlıyor.....	5
Abhazya Bürokrasisinde Küçülme Sinyalleri.....	5
Abhazya’ya Geri Dönüş Çağrısı.....	5
ADİGEY.....	6
Kabardinka ile 80 Yıl.....	6
Adnan Khuade’nin itirazına red.....	6
Karaçay-Çerkes.....	7
Adige Khase Kongresinde Çerkeslerin Sorunları Tartışıldı.....	7
Onaltı Karaçay-Çerkes vatandaşı hakkında Suriye Davası.....	7
KABARDEY-BALKAR.....	8
Kabardey-Balkar’lı gençleri koruma toplantısı.....	8
Spartak Nalçik eski yöneticileri mahkemeye çıkacak.....	8
İNGUŞETYA.....	9
Yevkurov: IŞİD tehdidini ciddiye alıyoruz.....	9
Türk İş adamları İnguşetya’da yatırım yapmak istiyor.....	9
ÇEÇENYA.....	10
Anzor Gubaşev suçunu kabul etti.....	10
Belçika’da 16 Çeçen uyruklu vatandaşa gözaltı.....	10
Çeçenya ve İnguşetya’da Mayın Temizleme.....	11
KUZEY-GÜNEY OSETYA.....	11
Osetçe-Abhazca ilk sözlük yayınlandı.....	11
Mamsurov veda etti, yerine Aguzarov bakacak.....	12
Duma RF ve Güney Osetya arasındaki işbirliğini onayladı.....	12
DAĞISTAN.....	12
Dağıstan’ın ortak dili Avarca mı olacak?.....	12
Moskova’da Derbent Konferansı.....	13
Türkiye & Dünya.....	14
Medet Önlü Cinayetinde flaş gelişme.....	14
Bağımsız Çerkes Adaylar Oy Oranları.....	14
Kaf-Dav’dan İki Yeni Kitap.....	14

RUSYA

Rusya’da artan Müslüman nüfus oranı ekonomik çıktıları da beraberinde getiriyor. Bunun göstergelerinden birisi de ülkede büyüyen Helal Ürün pazarı. Olağan bir gelişme olarak da AİHM’nin Rusya’yı yine mahkûm ettiğini görüyoruz.

Rusya’da Büyüyen Helal Ürün Pazarı

Uzmanlar Rusya’da helal ürün ve hizmetler sektörünün ekonomik krize rağmen gelişmeye devam ettiğini belirttiler. Moskova’da yapılan “Helal Expo 2015” fuarında ekonomik krize rağmen pek çok firma bir araya geldi. Önceki senelere göre katılımın düşük olduğu fuar İslami Bankacılık, turizm, gıda, moda, kozmetik, yayıncılık ve emlak gibi sektörlerde faaliyet gösteren firmaları bir araya getirdi.

1990’lı yıllarında sonlarında Moskova’da cami çevresinde sekiz küçük büfede başlayan Helal Ürün Üretimi bugün büyüme devam ediyor. Agri Food Strategies firması yöneticisi Albert Davlayev’in değerlendirmesine göre, şu anda helal standartlarda 1.3 Milyon tavuk, sığır ve koyun helal standartlarda yetiştirilip pazara sunuluyor. Yüzde yüz helal üretimine yönelik tesislerin varlığından söz eden Davlayev, önümüzdeki iki-üç yıl içerisinde helal et üretiminin Rusya çapında 1.5 milyon tona ulaşabileceğini söylüyor.

Bilindiği üzere Rusya’nın toplam nüfusu her geçen gün artarken, Rusya içerisindeki Müslüman Nüfus oranı her geçen gün artıyor. Rusya Federal İstatistik Kurumu kaynaklı aşağıdaki tablo bu durumu açık bir şekilde gözler önüne seriyor.

RUSSIAN POPULATION PROJECTIONS					
	1990	2000	2010	2020	2030
Total population in millions	148.0	147.1	142.5	137.0	127.9
Muslim population in millions	13.6	17.2	16.7	18.3	19.9
Muslims as percentage of population	9.2%	11.7%	11.7%	13.3%	15.6%
Annual number of immigrants	195,324	326,460	240,870*	211,300	204,200

Sources: Russian Federal State Statistics Service and the Pew Foundation
*Russia's Center of Studies estimated net legal and illegal immigration at more than 400,000 in 2010
Copyright Stratfor 2012 www.stratfor.com

Tabloya göre, 1990 yılında 148 Milyon olan Rusya nüfusu, 2020 yılında 137 Milyon, 2030 yılında 127.9 Milyon olarak öngörülüyor. Buna karşın, 1990’da 13.6 Milyon olan ve toplam nüfusun yüzde 9.2’sine tekabül eden Müslüman nüfus oranı için 2030 yılı için öngörülen sayı 19.9 Milyon ve bu da nüfusun yüzde 15.6’sı demek. Artan genç, dinamik Müslüman nüfus oranının kısa-uzun-orta dönemli siyasi çıktıları da görebiliriz.

Bunun ipuçlarını geçtiğimiz aylarda Fransa’da yaşanan Charlie Hebdo krizinin ardından, Çeçenya’nın başkenti Grozni (Caharkale)’de Rus yanlısı Çeçen lider Kadirov’un öncülüğünde bir araya gelip, kariktürlerin Fransız dergisinde yayınlanmasını protesto eden bir milyonu aşan kişide gördük. Ortaya çıkan tablo şu. Önümüzdeki gelecekte Rusya’nın “Batı” karşısında elindeki kozlara bir yenisi daha eklenebilir: Müslümanlar.

AİHM’den Rusya’ya Mahkumiyet

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kızının polis şubesinde öldürülmesi şikayetiyle kendilerine başvuruda bulunan Kabardey Balkarlı Mariya Fanzিয়েva’nın şikayetini onadı. Davacı 30 bin avro kazandı.

26 Mayıs 2007’de Fanzিয়েva’nın kızı Madina Eneyeva şehirdeki pazarlardan birinde etek çaldığı şüphesiyle gözaltına alındı ve polis şubesine götürüldü. Eneyeva orada camdan düşerek hayatını kaybetti. Madine Eneyeva üç çocuk annesiydi.

Güvenlik güçlerine göre Eneyeva kendisini camdan atmıştı. Fanzিয়েva ise kızının intihar etmek için bir nedeni olmadığına inandığı için davayı AİHM’ye taşıyarak tazminat olarak 100 bin avro istedi.

AİHM davayı inceleyerek Rusya’nın davacı kadına 26,000 avro manevi tazminat ve mahkeme masrafları için de 4,000 avro ödemede bulunmasına karar verdi.

KAFKASYA

ABHAZYA

Abhazya'dan dışarıda yaşayan Abhazlara yönelik dönüş çağrısı devam ediyor. Bununla birlikte kamu küçülme arayışında. Önemli bir gelişme olarak, Rusya-Abhazya tren seferleri ise yeniden başlıyor.

Rusya Abhazya Tren Seferleri Başlıyor

Kuzey Kafkasya demiryolları şirketi Rusya ve Abhazya arasında demiryolu ulaşımının yeniden başlayacağını açıkladı. Açıklamada "Rusya ulaştırma bakanının Rusya ve Abhazya arasındaki yolcu taşımacılığı talimatına uygun olarak, 20 Haziran itibariyle Rusya'nın Adler ve Abhazya'nın Gagra şehirleri arasında günlük banliyö tren seferleri başlıyor" denildi.

Adler-Gagra arasındaki mesafe 40 kilometre. Banliyö trenleri ile yolculuk süresi iki saatin altına inecek. Bu iki tatil şehri arasında her gün 232 kişilik üç banliyö treni hizmet verecek. Tren seferleri sabah, akşam ve gece olacak.

Kuzey Kafkasya'nın Abhazya ile entegrasyonunu arttıracak diğer iki proje ise bitim aşamasında. Maykop'u Adler'e bağlayacak olan tren yolu projesi ve Abhazya'yı direk Karaçay-Çerkes'e bağlayacak olan karayolu projesi. Raul Hacimba geçtiğimiz aylarda Karaçay-Çerkes'e yaptığı ziyarette söz konusu kara yolunun Abhazya ile Kuzey Kafkasya arasındaki entegrasyonu arttırarak bölge halkları arasındaki iletişimi arttıracığını söylemişti.

Böylece, Maykop ile Adler arasındaki tren yolu projesi ve Adler ile Gagra arasında başlayacak olan banliyö seferleri ile Maykop-Abhazya arasında raylı sistemle ulaşım sağlanabilecek.

Abhazya Bürokrasisinde Küçülme Sinyalleri

Abhazya Devlet Başkanı Raul Hacimba bakanlar kuruluna en az 700 devlet memurunun işten çıkarılması konusunda öneri hazırlaması talimatı verdi. Memur sayısının azaltılması devlet reformlarının ilk etabı olacak.

Abhazya Devlet Başkanlığı'ndan İrakli Hintba, Kavkazki Uzel'e verdiği demeçte, ilgili kararın hazırlanmakta olduğunu söyledi. Hintba'nın ifadesine göre devlet memuru sayısının azaltılması gerekli bir adım.

Hintba'ya göre, devlet memuru sayısındaki daralma devlet reformlarının ilk adımı olacak. Bunun ardından, devlet organlarının yetki ve fonksiyonu denetimi, tekrar olan fonksiyonların ortadan kaldırılması ve personel sağlanmasındaki talepler değerlendirilmeye alınacak.

İrakli Hintba'nın ifadesine göre azaltma, öncelikli olarak, devlet idaresi merkez organları ve yerel idarelerde gerçekleşecek.

Abhazya'ya Geri Dönüş Çağrısı

Abhazya Devleti Geri Dönüş Komitesi Başkanı Vadim Haraziya komite hakkında açıklamalarda bulundu.

Haraziya, 29 Haziran Pazartesi günü yaptığı basın açıklamasında, savaş bitiminden itibaren 7.000 kadar kişinin Abhazya'dan vatandaşlık aldığını ve bunların çoğunun Abazin, Ubih ve Abhaz olduğunu söyledi. Haraziya Abhaz, Abazin ve Ubihlerin zaten Abhazya vatandaşı olarak sayıldığını, geri dönüş konusunda bürokratik hiç bir problemle karşılaşmadıklarını söyledi.

Haraziya ayrıca, son yıllarda Suriye'den gelenlerin arasından sadece dört ailenin Suriye'ye geri döndüğünü, onlardan da ikisinin tekrar Abhazy'a geldiğini açıkladı. Haraziya'nın verdiği rakama göre, şu anda Abhazy'da Suriye'den gelen Abhaz, Abazin ve Ubıhların sayısı 564.

Basın toplantısında Abhazy'da cami inşaatı konusu da tartışıldı. Haraziya bu konuda şunları söyledi, "Daha çok camiye ihtiyacımız var. Mesela İstanbul'un birçok yerinde kilise görebilirsiniz. Bir devlet inşa ediyorsanız her dine saygı göstermeniz gerekir. Üstelik cami inşaatı Türkiye ile ilişkilerimizi güçlendirir."

Suriye'deki iç savaşın patlak vermesinin ardından Suriye'li yüzlerce Abhaz Abhazy'ya geri dönüş yapmıştı.

ADİGEY

Adıgey'in bu ayki göze çarpan iki etkinlik ve gündemi Kabardinka'nın 80. Yılı kuruluş etkinliği çerçevesinde Maykop'ta kardeş topluluk İslamey ile birlikte gerçekleştirilen gösteri ve geçtiğimiz günlerde evi aranan Çerkes aktivist dönüşçü Adnan Khuade'nin konu ile ilgili Rusya makamlarına yaptığı başvurunun reddedilmesiydi.

Kabardinka ile 80 Yıl

Kabardey-Balkar Devlet Akademik Halk Dansları Topluluğu Kabardinka kuruluşunun 80. yıldönümü onuruna Adıgey'in en yüksek nişanı ile ödüllendirildi. Kabardinka'nın sanat yönetmeni İgor Atabiyev de Adıgey Cumhuriyeti Devlet Sanatçısı unvanını aldı.

Adıgey Devlet Filarmoni salonunda Kabardinka'nın 80. yılı onuruna İslamey ve Kabardinka ortak gösteri yaptı. Adıgey Devlet Başkanı Aslan Thakuşinov da geceye katılanlar arasındaydı. Kabardinka'nın 80. yılını kutlayan Thakuşinov "İki efsane sanat grubu İslamey ve Kabardinka'nın ortak konseri unutulmaz bir deneyim oldu. Üstün yetenekleri, deneyimleri ve tükenmeyen enerjileriyle bu iki grup Çerkes

kültürünün korunmasına büyük hizmetlerde bulunmaya devam ediyor" dedi.

Adnan Khuade'nin itirazına red

23 Mayıs tarihinde evi ve işyeri aranan Adnan Khuade'nin mahkemeye yaptığı itiraz reddedildi.

Natpress'in haberine göre, Türkiye'den Maykop'a yerleşmiş dönüşçülerden olan ve 23 Mayıs'da eviyle işyerinde arama yapılan Adnan Khuade'nin Maykop mahkemesine iş yerini arama izninin iptali için yaptığı başvuru reddedildi.

8 Haziran tarihinde yapılan mahkemede, savcılık görevlisi soruşturma memurunun arama iznini yasal bularak destekledi. Hakim ise Adnan Khuade'nin iş yerini arama izninin iptal edilmesi talebini reddetti.

Adnan Khuade, Rusya'da hak aramanın zorluğuna dikkat çekerek hakim ve savcılarının FSB'nin baskısı altında olduklarını öne sürdü. Yapacağı bütün itirazların aleyhinde sonuçlanacağını bilmesine rağmen mücadelesini sürdüreceğini bildiren Adnan Khuade, Rusya Federasyonu

Yüksek Mahkemesine kadar Rusya'daki bütün hukuki aşamaları tamamlamak istediğini belirtti.

Çerkesya Yurtseverleri grubundan olan Adnan Khuade bundan 15 yıl önce Maykop Rayonunda bulunan Hımışçey köyünde yasadışı arsa aldıkları gerekçesiyle, ilgili dönüşçü Çerkeslere karşı açılmış davayla ilişkilendirilmiş ve 23 Mayıs tarihinde eviyle işyeri aranmış, özel eşyalarına el konulmuştu. Aynı gün Kabardey Balkar'lı aktivist Çeş Ruslan da gözaltına alınmıştı. Yapılan bu uygulamalar 21 Mayıs gündemli Çerkes aktivistlere baskı olarak değerlendiriliyor.

Karaçay-Çerkes

Karaçay Çerkes'de ana gündem toplanan Adige Khase. Bir diğer gündem ise Suriye'de devam eden iç savaşa katıldıkları gerekçesiyle 16 genç hakkında açılan dava.

Adige Khase Kongresinde Çerkeslerin Sorunları Tartışıldı

Adige Khase Kongresi 27 Haziran'da Çerkesk'de yapıldı. Kongrede, Karaçay-Çerkes hükümetinin Çerkeslerin yaşadığı Habez ve Adige-Hable bölgelerindeki problemleri görmezden geldiği ifade edildi.

Habez Bölge Başkan Yardımcısı Renat Magomedov anaokulların eğitim standartlarının dahi farklı bölgelerde farklılık gösterdiğini belirterek Adige Khase'ye çözüm için yapıcı bir diyalog zemini oluşturması çağrısında bulundu.

Adige Khase Başkanı Muhammed Çerkesov ise işe alımlarda yaşanan ayrımcılığa, kamu kurumlarındaki kadrolaşmaya dikkat çekti. Çerkesov'a göre yapılan ayrımcılıklar nedeniyle Karaçay-Çerkes'te yaşayan Çerkesler dışarıya göç etmek zorunda kalıyorlar. İş adamı Ali Aslanov ise Çerkes iş adamlarına yönelik yine ayrımcılıktan yakınlıkla, Çerkes iş adamlarının farklı pratiklerle sindirilmeye çalışılarak tek halklı bir iş alemi peşinde olduğunu belirtti.

Kongrede dile getirilen problemler sebebiyle yakın bir zamanda olağanüstü bir kongrenin daha yapılmasına oybirliği ile karar verildi.

Onaltı Karaçay-Çerkes vatandaşı hakkında Suriye Davası

Karaçay Çerkes Savcılığı, 16 vatandaşı hakkında Suriye'deki yasa dışı silahlı örgütlere katılmaktan dava açtı.

Rusya Soruşturma Komitesi Karaçay Çerkes idaresinin açıklamasında "Edindiğimiz bilgilere göre, farklı zamanlarda Minvodi İstanbul yoluyla 16 Karaçay Çerkes'li vatandaş Rusya'dan Türkiye'ye gitti. Oradan da Suriye'ye geçti. Kasım 2013'den itibaren de Atma şehrine yakın bir bölgede bulunan 'Adam Muaskar' direnişçi kampında eğitime katıldı" ifadelerine yer veriliyor.

İfade edildiğine göre, 2013'den beri bu kişiler Suriye Rejimine karşı yürütülen savaşa katılıyorlar.

Ceza davası, Rusya Federasyonu Ceza Kanunu'nun, terör faaliyetleri gerçekleştirmek için eğitimden geçmeyle ilgili maddesi uyarınca açıldı

KABARDEY-BALKAR

“Aşırılıkçı” akımlar Kabardey-Balkar’ın da ana gündemi. Bir diğer gündem maddesi ise Spartak Nalcik eski yöneticileri hakkındaki dava.

Kabardey-Balkar’lı gençleri koruma toplantısı

Kabardey-Balkar Cumhuriyeti yönetimi ve sivil toplum örgütleri gençliğin radikal örgütlere katılmasının önüne geçmek için yeni çalışmalara başlıyor.

Kabardey-Balkar Cumhuriyeti Devlet Başkanı Yuri Kokov, Kabardey-Balkar’da düzenin ve ekonomik refahın sağlanması konularını içeren bir toplantı yaptı. Kokov’a göre, Kabardey-Balkar etnik gruplar ve dinler arası ilişkinin istikrarlı olduğu bir ülke. Fakat dış güçler hafife alınmamalı ve ülkenin bölgedeki konumu güçlendirmeli. Kokov bu konuda ailelerle ve radikal örgütlere meyleden öğrencilerle çalışmaların aktifleştirilmesi gerektiğini, ülkedeki durumu bozmaya yönelik her türlü girişimin ise engellenmesi gerektiğini ifade etti.

Kabardey-Balkar Cumhuriyeti Devlet Başkanı Yuri Kokov, Kabardey-Balkar’da düzenin ve ekonomik

refahın sağlanması konularını içeren bir toplantı yaptı. Kokov’a göre, Kabardey-Balkar etnik gruplar ve dinler arası ilişkinin istikrarlı olduğu bir ülke. Fakat dış güçler hafife alınmamalı ve ülkenin bölgedeki konumu güçlendirmeli. Kokov bu konuda ailelerle ve radikal örgütlere meyleden öğrencilerle çalışmaların aktifleştirilmesi gerektiğini, ülkedeki durumu bozmaya yönelik her türlü girişimin ise engellenmesi gerektiğini ifade etti.

Toplantıya katılan din adamları, sivil toplum kuruluşları ve emniyet teşkilatı yetkilileri dini ve etnik gruplar arasındaki ilişkinin sağlanması için yapılan bu toplantının ve işbirliğinin önemine dikkat çektiler.

Spartak Nalçik eski yöneticileri mahkemeye çıkacak

Spartak Nalçik futbol kulübü eski yöneticileri ile ilgili başlatılan dava incelenmek üzere şehir mahkemesine gönderildi.

Kabardey Balkar Savcılığı “Spartak Nalçik futbol kulübü eski başkanı ve kulübün eski kasiyer ve avukatı hakkındaki iddianame kabul edildi” açıklamasında bulundu. Üçü hakkında büyük ölçekli dolandırıcılık, para aklama ve evrakta sahtecilik suçlamalarında bulunuluyor. İddialara göre, eski kulüp başkanı 2007-2013 tarihlerinde kasiyer ve avukatı ile birlikte kulübe ait 280 milyon rubleden fazla parayı zimmetine geçirdi.

Savcılık “Rusya’dan tanınmış futbolcu getirmek için sahte acenteler ile yapılan hayali sözleşmelerle takımın bütçesinden 100 milyon ruble ödendi. Başka hesaplar ve banka kartları ile de para çalındı. Hayali sözleşmeleri imzalayan futbol acentesi yetkilileri Rusya’dan kaçtı. Onlar hakkında da uluslararası arama emri çıkartıldı” açıklamasında bulundu.

Savcılık ayrıca, spor malzemeleri temini için 60 milyon rublelik hayali bir sözleşme ve Nalçık'teki Spartak stadyumunun tadilatı için yaklaşık 120 milyon rublelik iki hayali sözleşme yapıldığını, ancak ne spor malzemelerinin getirildiğini ne de stadyumun yenilendiğini söylüyor.

Spartak Nalçık, Rusya 2. Liginde (Rusya futbol liglerinde 3. Seviye) Güney bölge ikinci grubunda mücadele ediyor.

İNGUŞETYA

İnguşetya'da da ana gündem maddesi IŞİD ve İnguşetya'daki olası Türk yatırımları.

Yevkurov: IŞİD tehdidini ciddiye alıyoruz

Moskova'da gerçekleştirilen Ramazan Çadırı etkinliğinde konuşan İnguşetya Başkanı Yunusbek Yevkurov, IŞİD'i ciddi bir tehlike olarak gördüklerini söyledi.

Yevkurov "Biz IŞİD meselesini ciddi bir konu olarak görüyoruz. Sadece ülkemizde savaşı körükleyeceği için değil... IŞİD gibi bir konu, Kafkasya coğrafyasında herkesin eline bir koz veriyor. Anlaşıyor ki Kafkasya Emirliği'nin bir kısmı hakikaten IŞİD'e biat etti. İstihbarat ve emniyet birimlerimiz bu mesele ile yakından ilgileniyor. Bizler de yönetim olarak bu işi ciddiye alıyoruz. Yakın zamanda IŞİD'e karşı bir strateji geliştirdiğimizi göreceksiniz. Bu strateji imamları, üniversiteleri ve diğer eğitim kurumlarını kapsayacak. Moskova İslam Üniversitesi'nde yaklaşık 300 imam IŞİD'e karşı durma konusunda eğitim almış. Biz de

okullarda sırf bu konu için ayrı bir ders koyabiliriz" dedi.

Yevkurov "Öncelikli olarak ilgilenmemiz gereken mesele IŞİD'e ülkemizde asker toplayan kişiler. Gençlerin IŞİD'e nasıl katıldığını araştırması için müftülük ve bazı yönetim birimlerine şahsen görev verdim. Gençlerin IŞİD'e katılımını fakirlik veya kötü hayat şartları gibi konularla açıklamak doğru değil. İnguşetya'dan IŞİD'e katılanlar arasında ailesinin durumu çok iyi olan veya sporla aktif olarak ilgilenen, hatta şampiyonlukları olan gençler var. Onları

bizden almış olmaları hiç hoşumuza gitmiyor" dedi.

İnguşetya Başkanı Yevkurov konuşmasını "Kafkasya Emirliği'nden bir grubun IŞİD'e biat vermiş olması hiç şaşılacak bir durum değil. Onlar her zaman bir sahip arıyorlar ve buluyorlar. Daha önce El-Kaide vardı. Şimdi IŞİD var. IŞİD gittiğinde başka birini bulacaklar" diyerek sonlandırdı.

Türk İş adamları İnguşetya'da yatırım yapmak istiyor

İnguşetya Devlet Başkanı Yunusbek Yevkurov, Kafkasya'da yatırım yapmayı planlayan Türk işadamlarını ağırladı.

Yunusbek Yevkurov ile RUTİD (Rus-Türk İşadamları Derneği) lojistik alanda büyük bir projenin hayata geçirilmesi konusunu görüştü. Rusya parlamentosunun üst kanadı Federasyon Konseyinde İnguşetya'yı temsil eden senatör Ahmet Palankoyev ile Ekonomi Bakanı Beksultan Buzurtanov'un katılımıyla yapılan görüşmede Türk işadamlarının bölgeye yatırım planları ele alındı.

Daha önce de Moskova'da, Rus-Türk İş Konseyinin başkanlığını yapan senatör Ahmet Palankoyev ile RUTİD Başkanı Esat Sarı ve RUTİD Genel Müdürü Serkan Çetintaş arasında yapılan görüşmede taraflar İnguşetya'ya tarım alanında yatırım çekilmesi olasılıkları görüşlerdi.

ÇEÇENYA

Bu ayki gündem maddeleri muhalif Rus gazeteci Boris Nemtsov cinayeti ile ilgili olarak zanlılardan Anzor Gubaşev'in suçu üstlenişi ve konu ile ilgili yorumlar. "Radikal" gruplar ise gündemdeki yerlerini koruyorlar. Bu bağlamda Belçika'da 16 Çeçen gözaltına alınırken, Çeçenya'dan yüzlerce savaşçının radikal gruplara katılarak Ortadoğu'daki çatışmalara katıldığı belirtiliyor.

Anzor Gubaşev suçunu kabul etti

Muhalif Rus politikacı Boris Nemtsov cinayeti zanlılarından Anzor Gubaşev itirafa bulundu. Anzor Gubaşev, 7 Mart'ta yapılan sorgusunda Boris Nemtsov'un cinayetine karıştığını itiraf etti. Bu itirafa göre, katili olay mahalline o götürmüştü. Gubaşev aynı zamanda suçun sebebinin, Nemtsov'un Charlie Hebdo dergisinde yayınlanan Hz. Muhammed'in karikatürleri ile alakalı yankı uyandıran açıklamaları olduğunu söyledi. Kommersant gazetesi bu haberi

yürütme organlarındaki kaynaklarına referans vererek yayınladı.

Boris Nemtsov 27 Şubat'ta Moskova'da öldürülmüştü. Zaur Dadayev, Anzor ve Şagid Gubaşev, Hamzat Bahayev ve Tamerlan Eskerhanov olmak üzere beş kişi cinayet şüphesiyle gözaltına alınmış ve tutuklanmıştı.

Cinayetin ardından gözlerin çevrildiği Rus yanlısı lider Kadirov, Charlie Hebdo saldırısı sonrası yaşanan öfkenin bu

cinayette rol oynayabileceğini belirtirken, daha sonra "Batıyı" suçlamıştı. Kadirov son açıklamasındaysa Ukrayna istihbarat birimlerini ve Ukrayna saflarında Ruslara karşı savaşan Çeçen birliklerini işaret etti.

Belçika'da 16 Çeçen uyruklu vatandaşa gözaltı

Belçika Federal Savcılığı, ülkedeki iki İslamcı örgüte yönelik yürütülen soruşturmada, 8 Haziran'da Ostend, Louvain, Namur ve Bredene şehirlerinde eşzamanlı 21 baskın gerçekleştirildiğini açıkladı. Yapılan baskınlarda 16 kişi gözaltına alındı.

Belçika'da "Kafkasya Emirliği" ve "El-Nusra" örgütlerinin uzantıları olduğu iddia edilenler bir süredir tahkikat altındaydı. İddialara göre bu örgütler Belçika'da bir terörist eylem

hazırlığındaydı. Belçika Federal Savcılığı, gözaltına alınan Çeçenlerin “Suriye, Çeçenya ve Afganistan’da eğitim almış tecrübeli teröristler olduğunu iddia etti. Kavkazki Uzel’e göre bu şüpheler kanıtlanamadığı için gözaltına alınanlardan 14’ü serbest bırakıldı. Serbest bırakılmayan iki kişi ise Suriye’de savaşmak üzere IŞİD’e asker topladıkları gerekçesiyle tutuklandı.

Resmi rakamlara göre Belçika, Avrupa ülkeleri arasında, Suriye ve Irak’ta savaşanların, savaşın ardından geri dönüşlerinde çoğu militanın birinci tercih noktası.

Öte yandan, Çeçen İçişleri Bakanlığı’nın açıklamasına göre Çeçenya’dan Ortadoğu’ya savaşmaya gidenlerin sayısı 400’ü aşmış durumda. İç iş Bakanlığı’ndan bir yetkili açıklamasında “Elimizdeki bilgilere göre, Suriye’de IŞİD için savaşmaya, savaşın başından beri gidenlerin sayısı 405’i buldu. Bunlardan 104’ü öldü, 44’ü geri döndü, geri kalanının başına ne geldiği ise bilinmiyor” dedi.

Suriye’deki savaşa katılanlarla ilgili 88 davanın olduğunu, bu isimlerin bir kısmının hala hapiste olduklarını, cezalarını çekenlerin ise serbest bırakıldıklarını belirtti.

Ortadoğu’da yaşanan iç savaş Kafkasya’da da etkilerini göstermişti. El-Kaide bağlantılı Kafkasya Emirliği, peşi sıra ayrılan pek çok grup IŞİD’e bağlılıklarını belirtirken, Kafkasya Emirliği yaptığı açıklamayla bu beyanatların “fitne” amacıyla ortaya atıldığını belirtmişti.

Çeçenya ve İnguşetya’da Mayın Temizleme

Çeçenya ve İnguşetya’da 1000 hektardan fazla bir tarım alanında mayın temizledi. 130’dan fazla patlayıcı madde etkisiz hale getirildiği Çeçenya ve İnguşetya’da 2600 hektardan fazla alanda daha mayın temizlenmesi gerekiyor.

Çalışmalar Çeçenya’nın İtım Kali ve Aşkoy Martan bölgeleri ile İnguşetya’nın Sunjen bölgesinde yürütüldü. Çalışmalara yaklaşık 500 asker ve 30 araçla devam ediliyor. Mayın temizleme çalışmasına sadece sözleşmeli askerler katılabiliyor.

KUZEY-GÜNEY OSETYA

Kuzey Osetya’da gündem başkan değişikliği. Güney Osetya’da ise Duma’nın onayından geçen Rusya ve Güney Osetya arasındaki işbirliği. Sevindirici bir gelişme olarsa ilk Osetçe-Abhazca sözlüğün yayınlanması.

Osetçe-Abhazca ilk sözlük yayınlandı.

Oset dilbilimci, yazar İlya Gagloytı (Gagloyev) tarafından hazırlanan, ilk Osetçe-Abazaca sözlük Güney Osetya’da yayınlandı.

Çalışmayla ilgili Sputnik’e bilgi veren Güney Osetya Beşeri Bilimler Enstitüsü Müdürü Robert Gagloytı, “Sözlükte 4000’den fazla kelime, bunun yanı sıra Osetçe dilbilgisi hakkında Abazaca bilgilendirmeler yer alıyor. İlya Gagloytı yaklaşık 18 yıl Abhazya’da öğretim üyesi olarak çalıştı ve dillerle ilgili bilgisini bu şekilde kullanmaya karar verdi. Bu ilk girişim, üç yıldan uzun bir çalışmanın eseri. Umuyorum ki, dilbilimcilerimiz sözlük üzerinde yine çalışacak ve geliştireceklerdir” dedi.

Mamsurov veda etti, yerine Aguzarov bakacak

İki dönemdir Kuzey Osetya devlet başkanlığı koltuğunda oturan Taymuraz Mamsurov görev süresinin dolmasıyla başkanlığa veda etti.

Son kez hükümet üyeleriyle bir araya gelen Mamsurov, “Bugün benim görevimdeki son çalışma günüm. Şu anda hatıralarla ilgilenmeye gerek yok. 10 yıl, yeterince uzun bir süre. 10 yıl önce başka bir Kuzey Osetya vardı, şimdi başka bir Kuzey Osetya var. Yeni cumhuriyeti yeni isimler yönetmeli” dedi.

Mamsurov ayrıca, yerini bırakacağı ismin belirlenmesi için Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Vladimir Putin’e sunulacak isimlerin parlamento tarafından 13 Eylül’de belirleneceğini açıkladı. Putin bu süreye kadar Kuzey Osetya devlet başkanlığına vekalet etmesi için Tamerlan Aguzarov’u atadı.

Duma RF ve Güney Osetya arasındaki işbirliğini onayladı

Rusya Federasyonu parlamentosunun alt kanadı Duma, Rusya ve Güney Osetya arasında işbirliğine yönelik anlaşmayı onayladı.

Tarafların arasında sosyal, ekonomik, savunma ve güvenlik alanlarında sıkı bir işbirliği oluşturmaya yönelik anlaşma, Rusya Dışişleri Bakanlığı’nın yaptığı açıklamaya göre, Rusya’nın menfaatlerini tümüyle karşılıyor.

Anlaşmaya göre, taraflar, bölgede barış ve güvenliğe tehdit oluşturacak unsurlar göz önünde bulundurularak, ortak bir savunma ve güvenlik alanı oluşturacak. Güney Osetya sınırlarının savunma ve korunması dahil olmak üzere, Rusya Federasyonu, Güney Osetya’nın güvenliğini sağlayacak. Bu amaçla, Güney Osetya güvenlik güçlerinden bazı birlikler, Rusya Federasyonu güvenlik güçlerinin içinde yer alacak. Bunun dışında, Rusya Federasyonu Güney Osetya vatandaşlarının Rusya vatandaşlığı almasını kolaylaştıracak ek önlemler de alınacak. Ayrıca, Rusya Federasyonu, 2016’dan sonra Güney Osetya’da ikamet eden vatandaşlarının emeklilik maaşlarını yükseltecek.

Anlaşma 18 Mart 2015’de Moskova’da imzalanıp onaylanmak üzere Mayıs ayında Duma’ya gönderilmişti.

DAĞISTAN

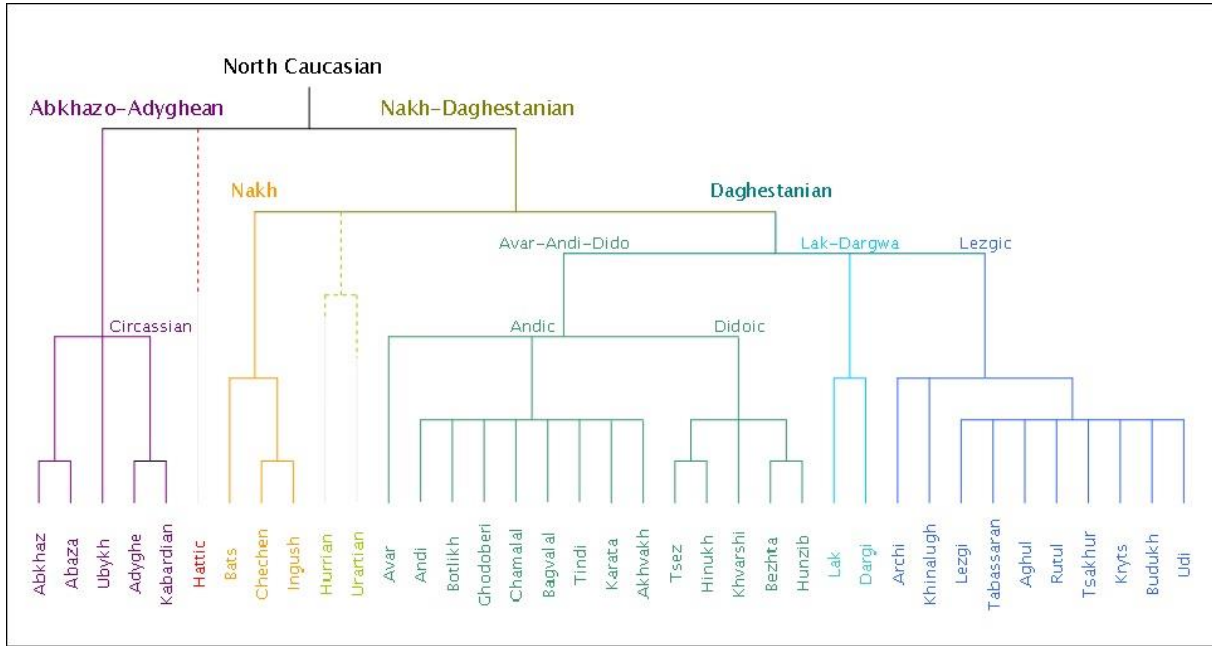
Kırka yakın yerel dilin konuşulduğu Dağıstan’da “ortak dil” tartışmaları var. Moskova’da gerçekleşen Derbent konferansı ise bir diğer konu başlığı.

Dağıstan’ın ortak dili Avarca mı olacak?

Alina Manafova Dağıstan’ın çok dilliliği olgusunun yer açtığı açmazları konu alan bir makale yayınladı.

“Dağıstan kültürünün en girift ve belirsiz yanlarından biri, inanılmaz derecedeki çok dilliliği. Öyle ki Dağıstan’da resmi yazı dili olan 14 halk var.

Buna SSCB’nin yıkılmasıyla ancak yazı dili oluşmaya başlayan diğer halkları da dahil edersek 50 sayısına ulaşırız. Bu sayının içinde, yalnızca tek bir köyde kullanılan diller de yer alıyor: Arçin, Ginuh, Gunzi ve saire.

Özellikle bu çok dillilik Dağıstan’da ortak dili olan bir millet oluşmasına imkan vermedi. Bazı uzmanlara göre, bu durum geçmişte Dağıstan için gerçek bir bela oldu.” diyor Manafova.

Çeçenya’nın tek bir dille uluslaştığını ve kurumlarını tesis ettiğini dile getiren Manafova, Dağıstan’da ortak bir dilin kabulünden yana. Bu da Kumukça ya da Avarca olabilir.

Kuşkusuz, bu yaklaşım elliye yakın farklı dilin donuşulduğu Dağıstan’da kültürel sıkıntıları ve olası etnik huzursuzlukları da beraberinde getirebilir.

Moskova’da Derbent Konferansı

Derbent şehrinin kuruluş yıldönümü dolayısıyla 10 Haziran’da Moskova’da yapılan konferansta Derbent’in karanlıkta kalan tarihsel gerçekleri konuşuldu. Konferansta, şehrin gerçek yaşı ve mevcut siyasi durumu ile ilgili ciddi tartışmalar oldu.

UNESCO başkanlığında organize edilen konferans, Federal Lezgi Milli Kültür Birliği, Rusya Bilimler Akademisi Şarkiyat Enstitüsü, Dağıstan Kültür Bakanlığı ve Rusya Federasyonu İnan Büyükelçiliği kültür ataşesi himayelerinde gerçekleşti.

Rusya’nın en eski şehirlerinden birisinin Derbent olduğunun vurgulandığı konferansta, şehirdeki farklı milletleri ve mezhepleri birbirine düşürmeye çalışan provokasyonlardan da söz edildi. Sunumlarda, Lezgi ve Azerileri birbirine düşürme çabaları, ünlü şair Nizami Gacev’in anıtına ve Şii din adamı Mir Gafar’ın mezarına yapılan saldırılar konu edilerek, bugünkü siyasi gerilimlerin nedenleri ve çözümleri üzerine konuşuldu.

Şehirle ilgili en önemli kırılma noktasının ise Hz. Ömer döneminde bölgenin İslamlaşması olduğu vurgulandı. Bilindiği gibi Kuzey Kafkasya’da en erken İslamlaşan bölge Hz. Ömer zamanında Dağıstan ve Çeçenya.

Türkiye & Dünya

Türkiye gündeminde ise öne çıkan başlıklar ise başta Medet Önlü suikasti ile ilgili azmettirici olarak aranan Mehmet Akif Cömert'in sahte kimlikle yakalanışı ve 7 Haziran seçimlerinde bağımsız Çerkes isimleri adaylık süreçleriydi. Öte yandan Kafdav yazın hayatımıza iki kitapla katkıda bulundu.

Medet Önlü Cinayetinde flaş gelişme

Çeçenistan İçkerya Cumhuriyeti Fahri Konsolosu Medet Önlü'nün Ankara'da öldürülmesi ile ilgili 16 Haziran günü sıcak bir gelişme yaşandı. Cinayetin azmettiricisi olarak aranan firari sanıklardan Mehmet Akif Cömert sahte kimlikle yakalandı.

Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davanın bir sonraki duruşması 9 Temmuz'da yapılacak. Dava dosyasına göre Cömert, cinayetin azmettiricilerinden Rus asıllı Rızvan Ezbulatov'u tetikçi Murat Aluç ile tanıştıran kişi.

Bağımsız Çerkes Adaylar Oy Oranları

7 Haziran 2015 Genel Seçimlerine bağımsız olarak katılan Çerkes milletvekili adaylarının seçim performansı belli oldu.

Yalçın Karadaş dışındaki Çerkes adayların tamamı Çoğulcu Demokrasi Partisinin (ÇDP) belirlediği isimler idi. ÇDP'nin kurucularından Laz milletvekili adayı Ali İhsan Aksamaz da seçim yarışına katıldı. Çerkes adayların bulunduğu şehirlerden Kayseri, Düzce, Ankara ve Samsun'da sandıkların tamamının açıldığı; İstanbul, Bursa ve Eskişehir'de ise binde 1-5 oranında açılmayan sandık bulunduğu sırada adayların aldıkları toplam oy sayısı 15 bin 710.

İstanbul birinci bölge adayı Ali İhsan Aksamaz 6 bin 399 oyla en fazla oy alan kişi olurken, Eskişehir bağımsız adayı 224 oyda kaldı.

Kaf-Dav'dan İki Yeni Kitap

Kafkas Araştırma Kültür ve Dayanışma Vakfı (Kafdav) tarafından basılan iki yeni kitap satışa sunuldu.

Yeni yayınlanan kitaplardan ilki; 2010 yılında hayatını kaybeden Prof. Dr. Haydar Taymaz anısına Çerkes toplumunun sosyo-kültürel dinamiklerine yönelik olarak düzenlenen ödüllü araştırma yarışmasına gönderilen makalelerden oluşan "Sosyokültürel Yönleriyle Çerkes Toplumu".

Basılan diğer kitap ise, Çerkes Sürgünü'nün 150. Yılı sebebiyle Kafdav tarafından ilk bölümü 27 Eylül 2014'de ikinci bölümü ise 17 Ekim 2014 tarihinde gerçekleştirilen uluslararası sempozyum sunumlarından oluşan "Anavatanlarından Sürülüşlerinin 150. Yılında Çerkesler"

Kafdav yayınları Kafkas Dernek ve Vakıflarının dışında kafdavayincilik.com adresinden de temin edilebiliyor

Haziran'15 Raporu

